

הכנסת התשע-עשרה

יוזמות: חברות הכנסת זהבה גלאון
שלי יחימוביץ'
מיכל רוזין
גילה גמליאל
תמר זנדברג
מרב מיכאלי

פ/19/1376

הצעת חוק בתי המשפט (תיקון – ייצוג הולם לנשים בוועדה לבחירת שופטים), התשע"ג–2013

תיקון סעיף 6 1. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד–1984,¹ בסעיף 6 –

(1) בפסקה (1), אחרי "שיכחנו כחברי הוועדה" יבוא "ובלבד שלפחות אחד מהם יהיה אישה";

(2) בפסקה (2), אחרי "לשכת עורכי הדין תבחר את נציגיה בבחירה חשאית" יבוא "ובלבד שלפחות אחד מהם יהיה אישה".

ד ב ר י ה ס ב ר

הוועדה לבחירת שופטים אמונה על עיצוב הרכב הרשות השופטת. תפקידה להחליט מי יהיו השופטים אשר יובילו את מהלכיה של הרשות השופטת, ומתוקף תפקידה של הרשות – את אופן אכיפת שלטון החוק. מן הראוי שבועדה כזו, אשר השלכותיה מרחיקות לכת, יינתן ייצוג הולם לנשים. כפי נקבע לא פעם, הן בחקיקה והן בפסיקה, יש לשלב נשים בכל מוקדי קבלת ההחלטות, ובכל עמדות הכוח. לשם כך נחקק חוק שיווי זכויות האישה, התשי"א–1951. חוק זה מהווה אבן דרך חשובה בעניין ייצוג נשים ברשויות ציבוריות. מטרת החוק, כפי שמופיעה בסעיף 1, לקבוע "עקרונות להבטחת שוויון מלא בין האישה לבין האיש, ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת המדינה". וכך, מפרט החוק שורה של אמצעים לאכיפת השוויון בין המינים, במסגרתם קובע החוק בסעיף 6(א) חובת ייצוג הולם בגופים וועדות ציבוריות ואף קובע מנגנון להעדפה מתקנת. על אף הסייג בסעיף 6(ב)(2) אשר לפיו הוראות החוק אינן חלות על נציגים או חברים "המכהנים בגוף בתוקף היותם נבחרים", ישנה חשיבות עליונה לנוכחותן של נשים בוועדה לבחירת שופטים, ולכן יש לדאוג לשריין את מקומן בוועדה בחקיקה.

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

חשוב לציין, כי לאורך השנים כיהנו בבית המשפט העליון 64 שופטים, מתוכם רק 10 נשים. האישה הראשונה שנבחרה להיות שופטת עליון, היא השופטת מרים בן פורת אשר מונתה בשנת 1988, 40 שנה לאחר הקמתו. כיום, מתוך 15 שופטי בית המשפט העליון, ישנן רק 4 נשים. אין מנוס מלהסיק כי לייצוגן של נשים בוועדה תהיה השפעה ישירה על הרכב הרשות השופטת ככלל, ועל ייצוג הנשים במשרות שיפוטיות בפרט.

לפיכך, מוצע לתקן את חוק בתי המשפט ולחייב נציגותן של נשים, הן בקרב חברי הכנסת, והן בקרב חברי לשכת עורכי הדין.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בתמוז התשע"ג – 10.6.13